

**Jostedalsbreen
nasjonalparkstyre**

Postadresse

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse

Rådhuset i Luster
Statens hjørne
6868 Gaupne

Kontakt

Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3133

fmv/post@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Jostedalsbreen

Jostedalsbreen nasjonalpark

Sakshandsamar Tor Arne Hauge

Vår ref. 2021/11561-0 432.3

Dykkar ref.

Dato 12.08.2021

Løyve - delegert vedtak - Jostedalsbreen nasjonalpark - løyve til utbetring av stien til Oldeskaret og frakt av stein med helikopter

Sender vedlagt delegert vedtak frå Jostedalsbreen nasjonalparkstyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Tor Arne Hauge
nasjonalparkforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
SNO Jostedalsbreen
Stryn kommune
Statsforvalteren i Vestland

Utval	Delegeringssak (DS)
Jostedalsbreen nasjonalparkstyret	

Delegert vedtak - Jostedalsbreen nasjonalpark - løyve til utbetring av stien til Oldeskaret og frakt av stein med helikopter

Delegert vedtak

I samsvar med delegeringsfullmakt vedteke 14.03.2016 gjev nasjonalparkforvaltaren løyve til:

1. å restaurere og utbetre Oldeskarstien på tre punkt mellom Melkevoll og Oldeskaret i Stryn kommune, som skildra i sakutgreiinga
2. inntil 14 flyingar med helikopter for frakt av stein til utbetringar av Oldeskarstien

Løyva er gjeve med heimel i naturmangfaldlova § 48, første ledd, og gjeld på desse vilkåra.

1. Løyvet gjeld for ein dag i perioden 16. august til 16. september 2021. Ved dårlege vêrtilhøve kan forvaltar utvide tidsrommet.
2. Dette løyvet skal vere med under flyinga
3. Den motoriserte ferdsla skal avgrensast til det som er strengt naudsynt, og føre til minst mogleg uro.
4. Flyinga skal ikkje skje på laurdagar, søndagar, heilagdagane og på offentlege fridagar grunna omsynet til friluftslivet
5. Det vert gjeve skriftleg tilbakemelding til Jostedalsbreen nasjonalparkstyret etter flyinga, og om eventuelle andre observasjonar
6. Statens naturoppsyn SNO skal varslast per SMS eller telefon før flyging
7. Søkjar er sjølv ansvarlege for naudsynte løyve frå grunneigarar, kommunar og luftfartsmyndigheiter.

Saksopplysningar

Dokument i saka:

- Verneforskrift for Jostedalsbreen
- Naturmangfoldlova
- Rapport frå restaurering av stien til Oldeskaret (2015)
- NINA rapport 1593 – Sårbarheitsvurdering for ferdsel (2018)

Saksutgreing

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gjorde i sak 16/2014 *Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - oppgradering av ferdselsvegane til Oldeskaret og Lundeskaret* følgjande vedtak:

Med heimel i naturmangfoldlova si § 48 gjev Jostedalsbreen nasjonalparkstyre løyve til å restaurere og oppgradere stien mellom Melkevoll og Oldeskaret i Stryn kommune, og mellom Lunde og Lundeskaret i Jølster kommune.

Løyvet omfattar:

- Flytting av stein og steinlegging på utvalte stader langs stien - Rydding av kratt og enkelte små tre utvalte stader for å kunne lettare arbeide på og syne fram stien.
- Helikopterløft til stien til Lundeskaret med wire og anna tungt utstyr, og ev flytte på noko av steinen langs stien.
- Boring av boltar for festing av wire og trinn på få, og strengt naudsynte stader, av tryggleiksyn og av omsyn til vassveiene i disse områda.

Den gamle ferdselsåra til Oldeskaret i Stryn kommune er ei av dei prioriterte gamle ferdselsårene i Jostedalsbreen nasjonalpark som nasjonalparkstyret har restaurert. Målet har vore å ta vare på gamle ferdsleveggar i landskapet som vitnar om korleis ferdsla gjekk føre seg i gamle dagar, samt å kunne tilby trygge ruter mellom historiske punkt i nasjonalparken. Oldeskarstien er stadvis særst bratt, og har frå gamal tid både kjetting, metalltrinn og anna tilsvarende tilrettelegging for å kunne få folk opp i høgda på trygt vis. Ved restaureringa, som vart gjennomført i 2014-2015, vart det m.a. laga steintrinn og steintrapper fleire stader. Nokre få plassar vart det og laga til wire til å halde seg i.

Etter nokre års bruk av den restaurerte stien er det trong for utbetringar på tre punkt på stien:

1. Eit punkt under Stighilljaren er særleg utsett for erosjon og stiutviding. Her trengst reparasjon og utbetringar.
2. I eit område frå Gløvre og 250 meter vidare oppover skal nokre høge opptrinn og noko vasserosjon utbetrast, eventuelt skal stien leggjast om.
3. Rett over Stighilljaren har isen/stein falle ned og øydelagt deler av trappa som var mura opp i 2014. Dette punktet skal utbetrast med stein frå staden.

SNO var på synfaring med entreprenør 12.08.2021 for å vurdere tiltaka, m.a. kor mykje stein som må tilførast for å kunne gjere nødvendige tiltak. På dei to fyrste punkta er det lite eigna stein tilgjengeleg, det er difor trong for å flyge inn om lag 10 storsekkar med stein.

Alt arbeidet på stien skal gjerast med handmakt, utan bruk av maskiner anna enn motorsag for å ta ned nokre tre.

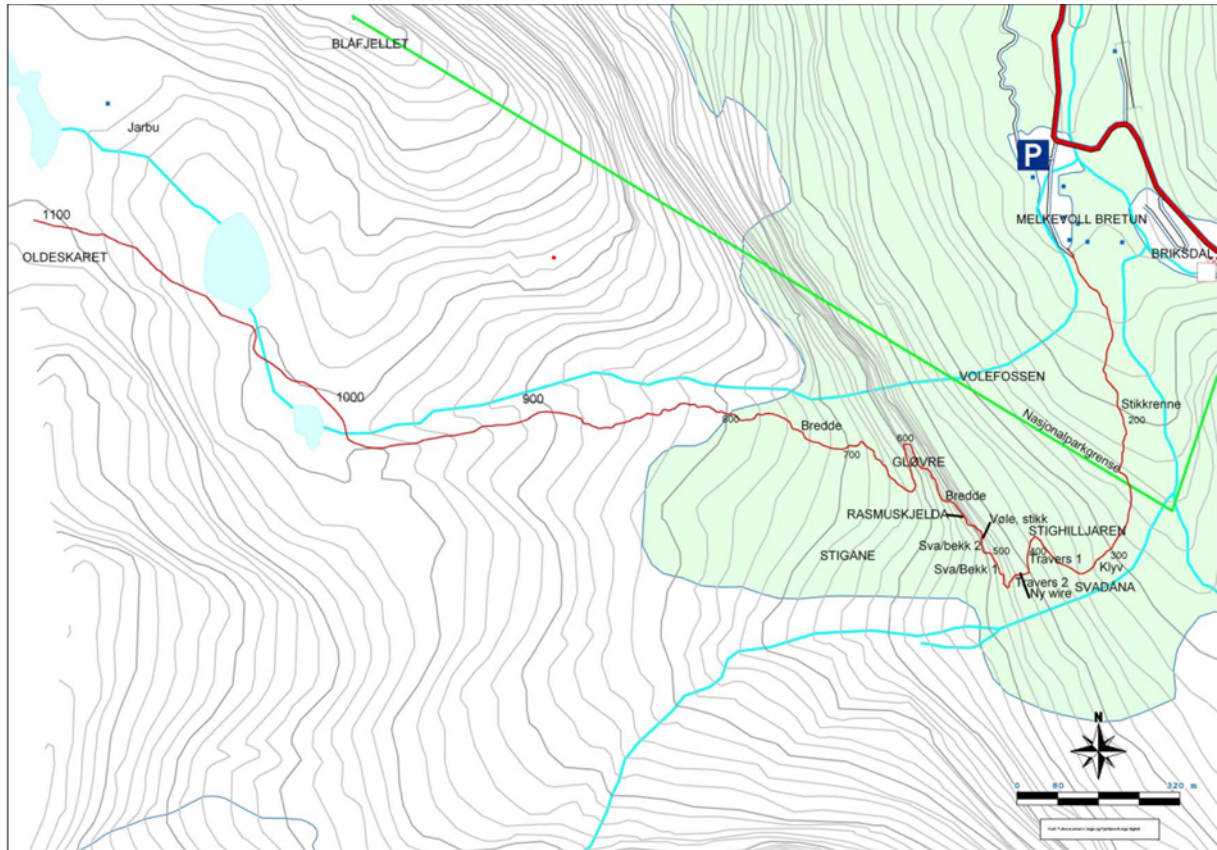
Punkt 1 er i NINA sin sårbarheitsvurdering (2018) nemnt som sårbart for erosjon (sjå figur 1).

Figur 1 Viser punkt 1. Her skal stifaret til venstre utbetrast med stein for å samle trafikken

Figur 2 Viser punkt 3, trappa rett over Stighilljaren, før og etter restaurering (2014). I dag er den skada av stein og is og treng vedlikehald.

Detaljkart over stien frå Melkevoll bretun til Oldeskaret.

Utmarksressurs AS

Lovgrunnlag

Verneforskrifta

Føremålet med nasjonalparken er:

- å verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høgfjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand.
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging.
- å verne om kulturminne og kulturlandskap.

I verneforskrifta for Jostedalsbreen nasjonalpark, jamfør kap. IV punkt 1.1, er landskapet verna mot alle inngrep, m.a. graving, boring og å bryte laus stein. Det er likevel lov å vedlikehalde eksisterande stiar og løyper, jamfør punkt 1.2. Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til merking og rydding av nye stiar og løyper, jamfør punkt 1.3.

Sekretariatet vurderer at deler av dei planlagde utbetringane på Oldeskarstien ikkje vil kunne definerast som normalt vedlikehald av løypene, då det er trong for tilførsle av stein til stien og det krevst nye fysiske inngrep i terrenget. Saka må difor handsamast etter naturmangfoldlova sin § 48.

Motorferdsel, inkludert lågtflyging og landing med helikopter, er i utgangspunktet forbode i Jostedalsbreen nasjonalpark, jamfør verneforskrifta punkt IV, 4.1. Det er likevel opning i dispensasjonsheimelen i verneforskrifta (§ IV, pkt. 4.3, andre strekpunkt) for at det kan gjevast dispensasjon for motorferdsel i samband med transport av materialar til klopper m.m.

Fylgjande skal leggjast til grunn for vurdering av søknader om dispensasjon for motorferdsle:

«Før eventuelt løyve vert gjeve skal trongen for transport vurderast mot mogelege skadar og ulemper og i høve mål om å redusere motorferdsle til eit minimum. Andre transportmetodar og kombinasjonar av fleire transportoppdrag skal og vurderast.»

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre har i utvalssak 05/2016 delegert mynde til nasjonalparkforvaltar til å treffe vedtak i saker som gjeld løyver etter dei spesifiserte dispensasjonsføresegnene i verneforskrifta og etter naturmangfoldlova § 48 der:

- a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gjeve av styret eller arbeidsutvalet, og føresetnadane er tilnærma uendra.
- b) Der det føreligg ein etablert forvaltningspraksis frå saker handsama av styret i tilsvarande saker
- c) Forvaltningsplanen, når den er ferdig revidert, gjev eintydige føringar for utfallet.

Vurdering

Den gamle ferdslavegen over Oldeskaret er eit viktig kulturminne som nasjonalparkstyret har brukt mykje ressursar på å restaurere i samarbeid med grunneigar. Etter restaureringa vart gjennomført i 2014-2015 utarbeidde NINA ei sårbarheitsvurdering for ferdsel på delar av stien. I denne er det peika på eit sårbart område, punkt 1 i denne saka, der det er trong for utbetringar for å hindre erosjon.

I eit parti ovanfor Gløvre, punkt 2 i denne saka, vart stien forsøkt lagt om som ein del av restaureringa i 2014-2015, men turgåarar fjerna greinene som var lagt over den gamle stien, slik at den nye traseen ikkje vart brukt. På dette punktet er det trong for omlegging av stien. Det er og trong for litt steinsetting i dette partiet ovanfor Gløvre.

Vedlikehald av trappa ovanfor Stighilljaren, punkt 3 i denne saka, skal gjerast med stein må frå staden og reknast som vedlikehald av eksisterande sti.

Jamfør nml si § 48 kan forvaltningsmyndet gjere unntak frå eit vernevedtak dersom det ikkje strir mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig (...) Sekretariatet vurderer disse tiltaka til å ikkje stri mot verneføremålet eller å påverke verneverdiane. Disse rutene er historiske og er viktige for verneføremålet om å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv. Rutene er også gamle kulturminne som vitnar om tidlegare tider sin ferdsle.

Inngrepa er minimale samanlikna med nytten som tiltaka vil medføre. Arbeidet er heile tida under kyndig leing av erfarne stiarbeidarar og SNO.

Motorferdsle for frakt av stein til utbetring av stiar er ikkje nemnt i verneforskrifta (§ IV, pkt. 4.3, andre strekpunkt). Det er mogeleg at frakt av stein kan kome inn under «...*motorferdsel i samband med transport av materialar til klopper m.m.*» Vi har likevel valt å vurdere frakt av stein som dispensasjon etter § 48 i nml.

Prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningsliner ved utøving av offentleg mynde. Når det gjeld krav til kunnskap om naturmangfaldet i naturmangfaldlova § 8, har forvaltninga god oversikt over dagens bruk av områda. Det er ikkje noko i naturbase som tyder på at det biologiske mangfaldet vil kunne ta skade av dei fysiske tiltaka i stien eller helikopterfrakt av stein.

Prinsippet i § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning er viktig for det totale trykket Oldeskarstien medfører i området. Forvaltninga kan ikkje sjå at utbetring av stien eller helikoptertrafikken vil føre til negative konsekvensar for enkeltarter eller økosystem. Det vil ha positive konsekvensar for friluftslivet i nasjonalparken, og både turlag og naturbaserte aktivitetsverksemdar kan nytte den og fortelje om historiske ruter i verneområdet.

Ut i frå saka sin karakter vurderer sekretariatet at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saka, slik at føre-var-prinsippet i nml § 9 får mindre vekt. Det er trong for å frakte meir stein opp til to punkt i stien for å utbetre sårbare sti parsellar. Det er for tungt å bere og vi vurderer helikopter som den beste metoden for å få dette frakta opp med (nml § 12). Naturmangfaldlova si § 11 vurderer vi som ikkje relevant for saka.